

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 ในครั้งนี้ ผู้รายงานใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของสตีฟเฟิลปิมเป็นกรอบแนวคิดในการประเมิน และดำเนินการประเมินโดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) ผู้รายงานนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการประเมิน
2. วิธีดำเนินการประเมิน
3. สรุปผลการประเมิน
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการประเมิน

- 1) เพื่อประเมินด้านบริบทในการดำเนินการของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30
- 2) เพื่อประเมินด้านปัจจัยในการดำเนินการของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30
- 3) เพื่อประเมินด้านกระบวนการในการดำเนินการของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30
- 4) เพื่อประเมินด้านผลผลิตในการดำเนินการของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30
- 5) เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30

2. วิธีดำเนินการประเมิน

การประเมินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 ในครั้งนี้ ผู้รายงานดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานตามโครงการ มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ประชากร

ประชากร จำนวนทั้งสิ้น 1,391 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครู จำนวน 65 คน นักเรียน จำนวน 656 คน (นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6) ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 656 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน (ไม่รวมกรรมการที่เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา และกรรมการที่เป็นตัวแทนครู)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครู จำนวน 56 คน นักเรียน จำนวน 242 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 242 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน รวมทั้งสิ้น 554 คน

2.3 กลุ่มเป้าหมายในการประเมินโครงการ

กลุ่มเป้าหมายในการประเมินโครงการ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบาย จุดเน้นของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินโครงการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 ในครั้งนี้ มีรายละเอียด ดังนี้

2.4.1 เครื่องมือประเมินด้านบริบท ประกอบด้วย

1) แบบประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) ในการดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30

2) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) เกี่ยวกับความสอดคล้องของโครงการกับวัตถุประสงค์โครงการ เป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3) แบบสอบถามด้านบริบท (Context : C) ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30

2.4.2 เครื่องมือประเมินด้านปัจจัย เป็นแบบสอบถามด้านปัจจัย ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30

2.4.3 เครื่องมือประเมินด้านกระบวนการ เป็นแบบสอบถามด้านกระบวนการ ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 ใช้ในการประเมินกิจกรรม 8 กิจกรรมตามโครงการ

2.4.4 เครื่องมือประเมินด้านผลผลิต เป็นแบบสอบถามด้านผลผลิต ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30

2.4.5 เครื่องมือประเมินความพึงพอใจ ประกอบด้วย

1) แบบสอบถามความพึงพอใจ ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30

2) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

3) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion)

2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้รายงานได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินโครงการการประเมินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 ดังนี้

2.5.1 ก่อนการดำเนินโครงการ ผู้รายงานดำเนินการเก็บข้อมูล เดือน พฤษภาคม 2562 มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1) การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) ก่อนดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยใช้แบบสอบถาม

2) การสัมภาษณ์ เกี่ยวกับความสอดคล้องของโครงการกับวัตถุประสงค์โครงการ เป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบาย จุดเน้นในการพัฒนาผู้เรียนของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการ ความเหมาะสมของบริบท สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ในการดำเนินการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริโดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง(Semi-Structured Interview)

3) การประเมินด้านบริบท (Context : C) ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการจัดทำโครงการ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการกับกิจกรรมในโครงการและสภาพบริบทของโรงเรียน เหมาะสมต่อการดำเนินโครงการ โดยใช้แบบสอบถาม

4) การประเมินด้านปัจจัย (Input : I) ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสม ความพอเพียง ความพร้อมของบุคลากร งบประมาณ พัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และการบริหารจัดการโดยใช้แบบสอบถาม

5) วางกรอบแนวทางการประเมิน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 โดยนำผลการประเมินความต้องการจำเป็น การประเมินด้านบริบทด้านปัจจัย มาเป็นข้อมูลในการตัดสินใจ

2.5.2 ระหว่างการดำเนินโครงการ ผู้รายงานดำเนินการเก็บข้อมูล เดือน พฤษภาคม 2562 ถึง เดือน กุมภาพันธ์ 2563 มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1) การประเมินด้านกระบวนการ (Process : P) ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของขั้นตอนการปฏิบัติงานตามขั้นตอน PDCA ระยะเวลาในการดำเนินโครงการการมีส่วนร่วมของบุคลากรและหน่วยงาน ซึ่งเป็นการประเมินกิจกรรม 8 กิจกรรมตามโครงการ โดยใช้แบบสอบถาม

2) เก็บรวบรวมข้อมูลกิจกรรมการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30

2.5.3 หลังการดำเนินงานตามโครงการ ผู้ประเมินดำเนินการเก็บข้อมูล เดือน มีนาคม 2563 ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) การประเมินด้านผลผลิต (Product : P) ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับ ความสำเร็จของกิจกรรมตามโครงการ การบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

2) การสัมภาษณ์ เกี่ยวกับความเหมาะสมด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview)

3) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) เพื่อตรวจสอบผลการประเมินโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมิน

4) การประเมินความพึงพอใจ ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ

3. สรุปผลการประเมิน

การประเมินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 สรุปผลการประเมิน ได้ดังนี้

3.1 ผลการประเมินด้านบริบท ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 พบว่า

3.1.1 ผลการประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) ในการดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 โดยภาพรวมของสภาพปัจจุบันก่อนดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ หน่วยงานต้นสังกัดให้การสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมาได้แก่ โรงเรียนน่านนโยบายเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริไปกำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี และทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการจัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) ส่วนภาพรวมของสภาพที่คาดหวังในการดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หน่วยงานต้นสังกัดให้การสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$) รองลงมาได้แก่ โรงเรียนน่านนโยบายเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริไปกำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี และทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการจัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$) ส่วนผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 ในภาพรวมดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) เท่ากับ 0.597 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมีดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.041$) และควรจัดงบประมาณของกิจกรรมต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมในการพัฒนาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีดัชนีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.038$)

3.1.2 ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความสอดคล้องของโครงการกับวัตถุประสงค์โครงการเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบาย จุดเน้นในการพัฒนาผู้เรียนของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการ ความเหมาะสมของบริบท สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ในการดำเนินการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 จากประเด็นคำถาม 3 ประเด็น พบว่า

ประเด็นสัมภาษณ์ที่ 1 : เป้าหมายในการดำเนินการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ เป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบาย จุดเน้นในการพัฒนาผู้เรียนของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือไม่อย่างไร

ประเด็นคำตอบ : โดยภาพรวมเห็นว่าเป้าหมายในการพัฒนาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ มีความสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบาย จุดเน้นในการพัฒนาผู้เรียนของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งยังสอดคล้องกับสภาพการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนอีกด้วย

ประเด็นสัมภาษณ์ที่ 2 : สภาพบริบทของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 มีความเหมาะสมเอื้อต่อการจัดโครงการนี้หรือไม่

ประเด็นคำตอบ : โดยภาพรวมผู้ตอบเห็นว่าบริบทของ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 เอื้อต่อโครงการ เนื่องจากกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการล้วนแต่เน้นไปในทางการปฏิบัติซึ่งนักเรียนของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 อยู่ประจำในหอพักนักเรียนอยู่แล้วจึงได้ลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน และสามารถเรียนรู้และแก้ปัญหาต่าง ๆ จากสถานการณ์จริง

ประเด็นสัมภาษณ์ที่ 3 : มีข้อเสนอแนะอะไรบ้างในการเตรียมการจัดโครงการครั้งนี้

ประเด็นคำตอบ : การจัดโครงการนี้ไม่เพียงแต่เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนควรมีการพัฒนาต่อยอดให้เป็นวิถีชีวิตของนักเรียนด้วยจะมีความคุ้มค่าและมีคุณภาพยิ่งขึ้น

3.1.3. ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองนักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ก่อนจัดทำโครงการ และสภาพบริบทของโรงเรียนเหมาะสมเอื้อต่อการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) รองลงมา ได้แก่ โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบาย จุดเน้น และวิสัยทัศน์ของหน่วยงานต้นสังกัดและกระทรวงศึกษาธิการ และโครงการมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าประสงค์ของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$)

3.2 ผลการประเมินด้านปัจจัย ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 พบว่า

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการโครงการ จัดทำข้อมูลสารสนเทศสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่งการเรียนรู้ ในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน/ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$) รองลงมา ได้แก่ โรงเรียน มีวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในโครงการอย่างเพียงพอและเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$)

3.3 ผลการประเมินด้านกระบวนการ ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 พบว่า

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ กิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) เมื่อพิจารณารายการด้านการบริหารโครงการ (P-D-C-A) พบว่า โดยภาพรวมด้านการวางแผน (Plan) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการปฏิบัติ (Do) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$)

ผลการประเมินด้านกระบวนการ กิจกรรมที่ 1 ศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการวางแผน (Plan) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการปฏิบัติ (Do) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$)

ผลการประเมินด้านกระบวนการ กิจกรรมที่ 2 ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการตรวจสอบ (Check) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการวางแผน (Plan) ด้านการปฏิบัติ (Do) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$)

ผลการประเมินด้านกระบวนการ กิจกรรมที่ 3 สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการปฏิบัติ (Do) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการวางแผน (Plan) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$)

ผลการประเมินด้านกระบวนการ กิจกรรมที่ 4 ธนาคารโรงเรียน ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการปฏิบัติ (Do) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการสะท้อนผล (Atc) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$)

ผลการประเมินด้านกระบวนการ กิจกรรมที่ 5 โรงสีข้าวพระราชทาน ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการวางแผน (Plan) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการปฏิบัติ (Do) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$)

ผลการประเมินด้านกระบวนการ กิจกรรมที่ 6 สหกรณ์โรงเรียน ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการวางแผน (Plan) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการปฏิบัติ (Do) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$)

ผลการประเมินด้านกระบวนการ กิจกรรมที่ 7 ยุวเกษตรกร ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการวางแผน (Plan) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการปฏิบัติ (Do) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$)

ผลการประเมินด้านกระบวนการ กิจกรรมที่ 8 TO BE NUMBER ONE ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการวางแผน (Plan) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการปฏิบัติ (Do) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$)

3.4 ผลการประเมินด้านผลผลิต ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 พบว่า

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ นักเรียนสามารถถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมา ได้แก่ นักเรียนมีจิตสำนึกและอุปนิสัยความพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$)

3.5 ผลการประเมินความพึงพอใจ ต่อโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 พบว่า

3.5.1 ผลการประเมินความพึงพอใจ ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 พบว่า โดยภาพรวมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกระบวนการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) รองลงมา ได้แก่ ด้านบริบท อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$)

3.5.2 ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความเหมาะสมด้านปัจจัย กระบวนการการดำเนินกิจกรรม (PDCA) ตามโครงการ และผลสำเร็จด้านผลผลิต ในการดำเนินการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 พบว่า ความเหมาะสม เพียงพอของปัจจัย กระบวนการดำเนินกิจกรรม และผลผลิตที่เกิดขึ้น อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสัมพันธ์กับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม สรุปว่า โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 บรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

3.5.3 ผลการบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 พบว่า

ด้านบริบท (Context) ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) สรุปได้ว่า โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 เป้าหมายของโครงการมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบาย จุดเน้น ในการพัฒนาผู้เรียนของสำนัก

บริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และบริบทของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 เหมาะสมเอื้อต่อการดำเนินกิจกรรม

ด้านปัจจัย (Input) ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) สรุปได้ว่า โรงเรียนมีการบริหารจัดการ งบประมาณ พัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และบุคลากร ได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30

ด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) สรุปได้ว่า ในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 นั้น โรงเรียนใช้กระบวนการ PDCA ในการขับเคลื่อนกิจกรรมอย่างชัดเจน ตามปฏิทินการดำเนินงานที่กำหนดไว้ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ด้านผลผลิต (Product) ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) สรุปได้ว่า ในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการทั้ง 3 ข้อ คือ การบูรณาการศูนย์การเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสู่การเรียนการสอน ส่งผลให้นักเรียนมีจิตสำนึกและอุปนิสัยความพอเพียง โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญของชุมชน

3.5 สรุปผลการประเมินผลสำเร็จ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ผลการประเมินกิจกรรมโดยภาพรวมข้างต้น พบว่า มีกิจกรรมที่ผ่านเกณฑ์การประเมินสรุปผลสำเร็จของโครงการโดยภาพรวม ที่กำหนดเกณฑ์ตามมติที่ประชุมของคณะกรรมการบริหารโครงการ โดยมีกิจกรรมที่มีผลการประเมินตั้งแต่ระดับมากขึ้นไป จำนวน 8 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 100 สรุปได้ว่า โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 มีความสำเร็จระดับมากที่สุด

4. อภิปรายผล

จากสรุปผลการประเมินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 ผู้ประเมินนำเสนอการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การประเมินโครงการ ดังนี้

4.1 ผลการประเมินด้านบริบท ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากโรงเรียนมีการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองนักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องก่อนจัดทำโครงการ และสภาพบริบทของโรงเรียนเหมาะสมเอื้อต่อการดำเนินโครงการ โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบาย จุดเน้น และวิสัยทัศน์ของหน่วยงานต้นสังกัดและกระทรวงศึกษาธิการ และโครงการมีความสอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าประสงค์ของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพิบูลย์รักษ์ (2553 : บทสรุปผู้บริหาร) ที่ได้ดำเนินโครงการการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อทราบ

ว่าผลการดำเนินโครงการบรรลุวัตถุประสงค์เพียงใด มีสถานะแวดล้อม ปัจจัยป้อน กระบวนการ และ ผลผลิตของการดำเนินงานเป็นอย่างไร ดำเนินการประเมินโครงการตามรูปแบบชิปป (CIPP MODEL) ผลการประเมินโครงการ พบว่า ผลการประเมินโครงการโดยรวมเฉลี่ยตามสภาพแวดล้อม Context Evaluation) อยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิทย์ กังแธ (2558 : บทคัดย่อ) ที่ได้ประเมินโครงการพัฒนาสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียน บ้านหนองชุมแสง ปีการศึกษา 2558 โดยนำรูปแบบการประเมินแบบชิปปของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) มาประยุกต์เป็นกรอบในการประเมินโครงการ โดยผลการประเมิน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมของโครงการ โดยภาพรวมมีความเหมาะสม ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธงชัย เหมเกียรติกุล (2559 : บทคัดย่อ) ที่ได้ดำเนินการประเมินผล โครงการพัฒนาผู้เรียนด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ในโรงเรียนร่มโพธิ์วิทยา อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อประเมินบริบท (Context Evaluation) ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และ ประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ของโครงการพัฒนาผู้เรียนด้วยการ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ในโรงเรียนร่มโพธิ์วิทยา อำเภอ ขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการประเมินพบว่า ด้านบริบท ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสอดคล้องโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4.2 ผลการประเมินด้านปัจจัย ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียน ราชประชานุเคราะห์ 30 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจาก โรงเรียนนำเทคโนโลยี มาใช้ในการบริหารจัดการโครงการ จัดทำข้อมูลสารสนเทศสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่งการเรียนรู้ ในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน/ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ โรงเรียน มีวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในโครงการอย่างเพียงพอและเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลกุล บุญช่วยสุข (2559 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนเลิศปัญญา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ของโครงการ 1.1) ด้านงบประมาณ ผลการประเมิน ในภาพรวมของงบประมาณส่วนใหญ่ มีความเพียงพอใน 2 กิจกรรม คือ การผลิตปุ๋ยชีวภาพและสาร กำจัดแมลง การปลูกผักปลอดสารพิษ ส่วนในกิจกรรมการเลี้ยงปลาเพื่อบริโภคพบว่างบประมาณนั้น ยังไม่เพียงพอ 1.2) ด้านวัสดุ อุปกรณ์ ผลการประเมินในภาพรวม พบว่า มีความเพียงพอและเหมาะสม กับสภาพพร้อมต่อการใช้งานในทุกกิจกรรมการเรียนรู้ 1.3) ด้านบุคลากร ผลการประเมินในภาพรวม พบว่า ครูที่มีหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรมฐานการเรียนรู้มีจำนวนเพียงพอกับผู้ร่วมทำกิจกรรมใน แต่ละฐาน และคุณสมบัติเหมาะสมกับฐานที่ตนเองรับผิดชอบ โดยมีความรู้ความสามารถ มีการ ถ่ายทอดความรู้ที่มีกับผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เป็นอย่างดี 1.4) ด้านสถานที่ ผลการประเมินในภาพรวม พบว่า สถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมและเพียงพอใน 2 กิจกรรม คือ ผลิตปุ๋ยชีวภาพ และสารกำจัดแมลง และการปลูกผักปลอดสารพิษ ยกเว้นในกิจกรรมฐานการเรียนรู้การเลี้ยงปลาเพื่อ บริโภค สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิทย์ กังแธ (2558 : บทคัดย่อ) ที่ได้ประเมินโครงการพัฒนา สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง ปีการศึกษา 2558

โดยนำรูปแบบการประเมินแบบชิปปิงของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) มาประยุกต์เป็นกรอบในการประเมินโครงการ โดยผลการประเมิน พบว่า ผลการประเมินด้านปัจจัยของโครงการ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริสุดา มะลิมาปะโฮ (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาการดำเนินโครงการตามแนวพระราชดำริ (เศรษฐกิจพอเพียง) ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอชุมพวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการตามแนวพระราชดำริ (เศรษฐกิจพอเพียง) ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการตามแนวพระราชดำริ (เศรษฐกิจพอเพียง) ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ดังนี้ ด้านนำโครงการตามแนวพระราชดำริ (เศรษฐกิจพอเพียง) มาปฏิบัติในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.88$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรที่มีต่อการส่งเสริมโครงการตามแนวพระราชดำริ (เศรษฐกิจ) ($\bar{X} = 3.74$) และด้านการจัดการเรียนรู้โครงการตามแนวพระราชดำริ (เศรษฐกิจพอเพียง) ($\bar{X} = 3.65$) ตามลำดับ

4.3 ผลการประเมินด้านกระบวนการ ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30

โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีกิจกรรมการเรียนรู้ตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่เหมาะสม จำนวน 8 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, กิจกรรมศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน, กิจกรรมสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน, กิจกรรมธนาคารโรงเรียน, กิจกรรมโรงสีข้าวพระราชทาน, กิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน, กิจกรรมยุวเกษตรกร และกิจกรรม TO BE NUMBER ONE ซึ่งจากผลการประเมินพบว่า กิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านการบริหารโครงการ (P-D-C-A) พบว่า โดยภาพรวม ด้านการวางแผน (Plan) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการปฏิบัติ (Do) อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิทย์ กังแฮ (2558 : บทคัดย่อ) ที่ได้ประเมินโครงการพัฒนาสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง ปีการศึกษา 2558 โดยนำรูปแบบการประเมินแบบชิปปิงของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) มาประยุกต์เป็นกรอบในการประเมินโครงการ โดยผลการประเมิน พบว่า ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ คัมภีร์ศาสตร์ และ ดร. สมาน งามสนธิ (2558 : หน้า 48) ได้ศึกษาการบริหารการสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า 1) การบริหารจัดการ ประกอบด้วยแนวคิดและหลักการของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หลักการสร้างชาติสร้างแผ่นดิน การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ องค์กรแห่งการเรียนรู้ และการบริหารจัดการ 2) ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการ พบว่า ปัจจัยหลักที่สำคัญประกอบด้วย 2 ปัจจัย คือ ผู้เรียน และกระบวนการบริหารการศึกษา ขาดการบริหาร ที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และการสร้างประสบการณ์ให้กับผู้เรียนที่เหมาะสม 3) รูปแบบการบริหารการสนับสนุนกระบวนการ

เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 จะต้องประกอบด้วย 4 องค์ประกอบในกระบวนการหลัก คือ (1) การบริหาร (2) การสร้างชาติ (3) การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ และ (4) องค์การแห่งการเรียนรู้

ผลการประเมินด้านกระบวนการ กิจกรรมที่ 1 ศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการวางแผน (Plan) และด้านการปฏิบัติ (Do) ผลการประเมินด้านกระบวนการ กิจกรรมที่ 2 ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการตรวจสอบ (Check) และด้านการวางแผน (Plan) ด้านการปฏิบัติ (Do) ผลการประเมินด้านกระบวนการ กิจกรรมที่ 3 สวนพฤษศาสตร์โรงเรียน ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการปฏิบัติ (Do) และ ด้านการวางแผน (Plan) ผลการประเมินด้านกระบวนการ กิจกรรมที่ 4 ธนาคารโรงเรียน ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการปฏิบัติ (Do) และ ด้านการสะท้อนผล (Atc) ผลการประเมินด้านกระบวนการ กิจกรรมที่ 5 โรงเรียนข้าวพระราชทาน ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการวางแผน (Plan) และด้านการปฏิบัติ (Do) ผลการประเมินด้านกระบวนการ กิจกรรมที่ 6 สหกรณ์โรงเรียน ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการวางแผน (Plan) และ ด้านการปฏิบัติ (Do) ผลการประเมินด้านกระบวนการ กิจกรรมที่ 7 ยุวเกษตรกร ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการวางแผน (Plan) และ ด้านการปฏิบัติ (Do) ผลการประเมินด้านกระบวนการ กิจกรรมที่ 8 TO BE NUMBER ONE ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการวางแผน (Plan) และ ด้านการปฏิบัติ (Do) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา ภูมิแดนดิน (2551 : บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เรื่อง ทรัพย์ในดินทองถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนโคกคำวิทยา อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า 1) ผลการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องทรัพย์ในดินทองถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนโคกคำวิทยา ประกอบด้วย การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และสาระการเรียนรู้รายปี ส่งเคราะห์คำอธิบายรายวิชา เพื่อกำหนดคำอธิบายรายวิชา ผังมโนทัศน์ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กำหนดแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ 1.1) ชี้นำเสนอ 1.2) ชี้นวางแผน 1.3) ชี้นดำเนินการ 1.4) ชี้นประเมินและปรับปรุงแก้ไข 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้เรียนรู้จากการจัด

กิจกรรมการเรียนรู้จากหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เรื่อง ทรัพย์ในดินทองถิ่นของเราโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน พบว่า นักเรียนจำนวนร้อยละ 88.9 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 82.7 ของคะแนนเต็ม ซึ่งผ่านเกณฑ์ 80/70 ตามที่กำหนดไว้ 3) การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนโคกคำวิทยา พบว่า นักเรียนร้อยละ 100 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด มีคะแนนการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่สัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตประจำวัน ร้อยละ 87.2 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/70

4.4 ผลการประเมินด้านผลผลิต ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากนักเรียนสามารถถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ สามารถขยายผลสู่โรงเรียนเครือข่ายและชุมชนได้เป็นอย่างดี ที่สำคัญโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ของหน่วยงานทางการศึกษาอื่น และเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน และนักเรียนมีจิตสำนึกและอุปนิสัยความพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลกุลบุญช่วยสุข (2559 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการเกษตรเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนกรณีศึกษาโรงเรียนเลิศปัญญา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ 3.1) ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.40 คิดเป็นร้อยละ 72 ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน 3.2) นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.87 คิดเป็นร้อยละ 88.67 ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน 3.3) ความพึงพอใจในผลผลิตของโครงการ พบว่า ความพึงพอใจในผลผลิตทุกแหล่งข้อมูล โดยนักเรียนและผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมาก ด้านผลการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการและครูมีผลความพึงพอใจในด้านประโยชน์ที่เกิดกับตัวนักเรียนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิทย์ กังแฮ (2558 : บทคัดย่อ) ที่ได้ประเมินโครงการพัฒนาสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง ปีการศึกษา 2558 โดยนำรูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) มาประยุกต์เป็นกรอบในการประเมินโครงการ โดยผลการประเมิน พบว่า ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลฉัตร บัญญา (2559 : บทคัดย่อ) ได้ประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนองปลาชิว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 โดยใช้การประเมิน CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม ซึ่งแบ่งการประเมินออกเป็น 4 ประเภท คือ การประเมินสถานะแวดล้อม การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการดำเนินงาน และการประเมินผลผลิต พบว่า 1. การประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนองปลาชิว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. ผลการประเมินรายด้าน พบว่าด้านสถานะแวดล้อม (Context evaluation) มีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยนำเข้า (Input evaluation) มีความเพียงพอเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process evaluation) มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก และด้านผลผลิต (Product evaluation) มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธงชัย เหมเกียรติกุล (2559 : บทคัดย่อ) ที่ได้ดำเนินการประเมินผลโครงการพัฒนาผู้เรียนด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริในโรงเรียนร่วมโพธิ์วิทยา

อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อประเมินบริบท (Context Evaluation) ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และ ประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ของโครงการพัฒนาผู้เรียนด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ในโรงเรียนร่มโพธิ์วิทยา อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการประเมินพบว่า ด้านผลผลิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4.5 ผลการประเมินความพึงพอใจ ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 พบว่า โดยภาพรวมผู้มีส่วนได้เสียในการดำเนินการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 มีความพึงพอใจต่อการดำเนินการโครงการตามพระราชดำริอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า ทุกรายการมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อังคณา ตุงคะสมิต และคณะ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ความพึงพอใจของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ในภาพรวมความพึงพอใจของครูผู้สอนในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมใจ กงเดิม (2562 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่บูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า 1) การศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ พบว่า การจัดการเรียนการสอนศาสตร์พระราชาที่มีความสำคัญมาก ซึ่งสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญและจัดการเรียนการสอนอย่างจริงจัง สภาพการจัดการเรียนการสอนมีการดำเนินการหลายรูปแบบ ได้แก่ การพัฒนาโรงเรียนต้นแบบ การพัฒนาครู การจัดทำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนานักเรียนและมีการสอนสอดแทรกในการจัดการเรียนรู้ มีแผนการจัดการเรียนรู้แต่ไม่ครบทุกชั้นเรียนและสาระการเรียนรู้ แนวทางการดำเนินการ ได้แก่ การสร้างความตระหนัก การสร้างความรู้ด้วยตนเอง การปฏิบัติ และสร้างสรรค์ชิ้นงาน การพัฒนาการคิดและการแก้ปัญหาและการสะท้อนผลการเรียนรู้ การบูรณาการศาสตร์พระราชากับกิจกรรม ส่วนการประเมินผลมีการประเมินผลในภาพรวมยังไม่มีการวัดและประเมินผลด้านการคิดวิเคราะห์ที่ชัดเจน 2) ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อรูปแบบการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้ที่บูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, $S.D. = 0.71$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจในด้านปัจจัยนำเข้ามากที่สุด รองลงมา คือ ด้านกระบวนการ

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้

- 1) ควรนำผลการประเมินโครงการเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อเผยแพร่และการนำไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนที่มีบริบทคล้ายคลึงกัน
- 2) ควรมีการวิจัยเชิงพัฒนาเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่เป็นปัจจัยสำคัญ ในการพัฒนาโครงการและการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแบบยั่งยืน

3) ควรมีการสร้างเครือข่ายระหว่างโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนเดียวกัน หรือระหว่างโรงเรียนที่อยู่ต่างสังกัดเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

4) โรงเรียนควรมีการสร้างภาคีเครือข่ายการพัฒนาการดำเนินโครงการกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการดำเนินโครงการเชิงบูรณาการ ทั้งด้านความรู้ บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ชุมชน และสังคมอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการประเมินครั้งต่อไป

1) ควรประยุกต์ใช้แนวคิดอื่น ๆ ในการประเมินเพื่อสร้างทางเลือกเกี่ยวกับการประเมินโครงการมากขึ้น เช่น แนวคิดของ สเต็ก , โพรวัส, แฮมมอนด์ เป็นต้น

2) ควรดำเนินการประเมินโครงการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักเรียน เป็นงานวิจัยเชิงประเมินระดับสถาบัน เช่น โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้เทคนิคการประเมินโครงการ CIPP Model และพัฒนาการประเมินในรูปแบบ Mixed Method เป็นต้น